

PRZYKŁADOWY ROZKŁAD MATERIAŁU: *To nasz świat. Geografia 7*

Podstawa programowa zakłada, że w klasie 7 realizowane zostaną działy IX-XIII. Poniższy rozkład materiału zawiera 45 tematów. Pozostałe godziny lekcyjne (według szacunków w sumie w roku szkolnym jest około 55-60 lekcji) nauczyciel wykorzystuje według własnego uznania (m.in. na test diagnostyczny, wyjścia w teren, prezentacje uczniów, prace metodą projektów, sprawdziany itp.).

Zielonym kolorem oznaczono treści nieobowiązkowe i środki dydaktyczne do wyboru.

Numer lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Środki dydaktyczne
1.	Lekcja organizacyjna	<ul style="list-style-type: none"> zasady pracy i oceniania na lekcjach geografii w klasie 7 	<ul style="list-style-type: none"> Powtórzenie najważniejszych wiadomości z klasy 6 		<ul style="list-style-type: none"> <i>gra lub quiz przypominający najważniejsze zagadnienia z klasy 6</i> <i>podręcznik str. 8-10</i> <i>ćwiczenia przypominające sposób wyznaczania współrzędnych geograficznych.</i>
DZIAŁ 1. Położenie i terytorium Polski					
2.	Położenie i granice	<ul style="list-style-type: none"> położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski współrzędne geograficzne – skrajne punkty Polski i Europy rozciągłość południkowa i równoleżnikowa 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie i omawia położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski omawia przebieg polskich granic (w tym morskich wód wewnętrznych) odczytuje z mapy i podaje skrajne punkty Polski i Europy oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Polski i Europy 	IX.1 IX.2 IX.3	<ul style="list-style-type: none"> <i>mapa ścienna Polski i Europy</i> <i>atlas geograficzny</i> <i>globus</i> podręcznik, s. 12-16 zeszyt ćwiczeń, s.

3.	Konsekwencje położenia geograficznego	<ul style="list-style-type: none"> • konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej obszarów Polski i Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze konsekwencje położenia geograficznego naszego kraju oraz Europy 	IX.2 IX.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 17-22 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa ścienna Polski i Europy</i> • <i>atlas geograficzny</i> • interaktywne mapy online Google Earth
4.	Podział administracyjny	<ul style="list-style-type: none"> • podział administracyjny Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie i prawidłowo nazywa województwa i ich stolice • omawia trójstopniowy podział administracyjny w Polsce • charakteryzuje podział władzy samorządowej 	IX.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 23-27 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa administracyjna Polski, narzędzia GIS np. portal.geo.stat.gov.pl</i>
5.	<i>Powtórzenie wiadomości Sprawdzian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		IX.1-IX.4	<ul style="list-style-type: none"> • <i>podręcznik, s. 28-31</i> • <i>zeszyt ćwiczeń, s.</i>
DZIAŁ 2. Środowisko przyrodnicze Polski					
6.	Ukształtowanie terenu	<ul style="list-style-type: none"> • pasowy układ rzeźby terenu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy hipsometrycznej omawia ukształtowanie powierzchni w Polsce • wskazuje najniżej i najwyżej położony punkt w Polsce 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 36-38 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa ścienna hipsometryczna Polski i Europy</i> • <i>atlas geograficzny</i>
7.	Dzieje obszaru dzisiejszej Polski	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dzieje geologiczne świata i Polski</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Omawia podział dziejów geologicznych Ziemi</i> • Wskazuje wydarzenia, jakie miały miejsce na terenie Polski na przestrzeni dziejów 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 39-42 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>tabela stratygraficzna</i> • <i>filmy dotyczące historii geologicznej Ziemi np. NaukowoTV</i> • <i>mapa geologiczna Polski na stronie żywaplaneta.pl</i>

			<ul style="list-style-type: none"> • określa, w której orogenezie powstały góry w Polsce i w Europie • wskazuje, kiedy miały miejsce zlodowacenia w Europie i w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • https://zywaplaneta.pl/mapa-geologiczna-polski/
8.	Powstanie i cechy gór	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie łańcuchy górskie w Polsce • omawia typy gór i podaje przykłady z Polski i ze świata • wskazuje orogenezy, w których powstały dane pasma górskie • omawia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni w Polsce • omawia rzeźbotwórczą działalność lodowców górskich 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 43-48 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa ścienna Polski i Europy</i> • <i>atlas geograficzny</i> • <i>narzędzia GIS do generowania reliefu</i> <i>geoportal.gov.pl</i> • aplikacja Google Earth • fotografie, filmy, modele rysunki przedstawiające różne typy góry
9.	Wpływ lądolodu na rzeźbę terenu	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia czym były zlodowacenia i kiedy występowały na terenie Europy, w tym na obszarze Polski • podaje cechy krajobrazu polodowcowego, rozróżnia krajobraz staroglacjalny i młodoglacjalny • rozpoznaje formy polodowcowe na ilustracjach i w terenie 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 49-54 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa ścienna Polski i Europy</i> • <i>atlas geograficzny</i> • <i>narzędzia GIS do generowania reliefu</i> <i>geoportal.gov.pl</i> • fotografie, filmy, modele, rysunki przedstawiające różne formy polodowcowe

10.	Surowce mineralne	<ul style="list-style-type: none"> • podział surowców mineralnych • rozmieszczenie głównych surowców mineralnych Polski • znaczenie surowców w gospodarce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podział surowców mineralnych i sposób ich wydobywania, podaje przykłady • wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych surowców mineralnych Polski • omawia ich znaczenie gospodarcze 	IX.15	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 55-60 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>ekspozyty różnych surowców mineralnych np. węgiel kamienny, granit</i> • <i>zdjęcia, filmy z różnych ośrodków wydobywczych w Polsce</i> • <i>atlas geograficzny (mapa rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce)</i>
11.	<i>Powtórzenie wiadomości dział 2 tematy 1-5. Sprawdzian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		IX.5, IX.15	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 61-63 • zeszyt ćwiczeń, s.
12.	Zmienność pogody i czynniki klimatotwórcze	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki kształtujące klimat w Polsce • wpływ pogody na gospodarkę • prognozowanie pogody 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje różnice między pogodą a klimatem • wymienia główne elementy pogody i klimatu oraz przyrządy pomiarowe • prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody • charakteryzuje wpływ pogody na działalność człowieka • wymienia czynniki kształtujące klimat w Polsce 	IX. 6 IX. 7 IX. 8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 70-74 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapy synoptyczne, prognozy pogody</i>
13.	Klimat	<ul style="list-style-type: none"> • główne cechy klimatu w Polsce • długość okresu wegetacyjnego i jego wpływ na rolnictwo • zmiany klimatu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje klimat w Polsce i jego przestrzenne zróżnicowanie • korzysta z map klimatycznych, aby scharakteryzować klimat w Polsce 	IX. 6 IX. 7 IX. 8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 75-81 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapy synoptyczne, filmy edukacyjne, klimatogramy wybranych miast w Polsce np. https://pl.climate-data.org</i>

			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia czym jest cień opadowy, podaje i omawia rodzaje wiatrów lokalnych • odczytuje informacje na klimatogramach • prezentuje informacje z zakresu zmian klimatu w Polsce 		
14.	Morze Bałtyckie	<ul style="list-style-type: none"> • położenie i cechy przyrodnicze Morza Bałtyckiego • degradacja wód Morza Bałtyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie i omawia położenie Morza Bałtyckiego • podaje cechy przyrodnicze Bałtyku, omawia jego faunę • wyjaśnia przyczyny niskiego zasolenia jego wód • wyjaśnia, czym jest eutrofizacja, podaje przyczyny i skutki zanieczyszczenia wód Morza Bałtyckiego 	IX. 9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 82-88 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>źródła internetowe np. strona naszbałtyk.pl,</i> • https://www.youtube.com/watch?v=zS63q5YnjOA materiały WWF Polska dotyczące zanieczyszczeń Bałtyku • https://www.youtube.com/watch?v=cOaRF5s0MEO • <i>Proste doświadczenie przyrodnicze : wpływ zasolenia na gęstość wody</i>
15.	Rzeki	<ul style="list-style-type: none"> • walory przyrodnicze Wisły i Odry • systemy rzeczne polskich rzek • ochrona przeciwpowodziowa 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>omawia elementy systemu rzeczego</i> • <i>charakteryzuje różne typy ujść rzeki</i> • omawia sieć rzeczną w Polsce • charakteryzuje Wisłę i Odrę, podaje cechy reżimu polskich rzek • wyjaśnia czym jest powódź, podaje przyczyny i skutki tego zjawiska oraz omawia sposoby ochrony przeciwpowodziowej 	IX. 10 XI.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 89-97 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>źródła internetowe np. https://mapy.geoportal.gov.pl (mapa zagrożenia powodziowego)</i>

16.	Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • gleby w Polsce • rozmieszczenie na mapie gleb w Polsce oraz ich przydatność rolniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest gleba • omawia poziomy glebowe • wymienia czynniki glebotwórcze • omawia powstawanie gleb • podaje rodzaje gleb w Polsce i ich cechy, • rozpoznaje na ilustracjach różne typy gleb • na podstawie map tematycznych, omawia rozmieszczenie różnych typów gleb w Polsce i ocenia ich przydatność dla rolnictwa • wyjaśnia czym jest żyzność gleby i od czego zależy 	IX. 11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 98 - 103 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa gleb w Polsce, fotografie, profile glebowe (eksponaty lub ilustracje)</i>
17.	Lasy	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje lasów w Polsce • rozmieszczenie lasów w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest lesistość i podaje zróżnicowanie wskaźnika lesistości w Polsce • podaje znaczenie lasów • wyjaśnia szkodliwość procesu wylesiania • na podstawie fotografii, ilustracji, filmu lub obserwacji w terenie rozróżnia rodzaje lasów. 	IX. 12	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 104 - 108 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa krajobrazów w Polsce, fotografie, ilustracje, filmy obrazujące rodzaje lasów w Polsce, eksponaty – szyszki, liście różnych gatunków drzew</i>

18.	Ochrona środowiska	<ul style="list-style-type: none"> • formy ochrony przyrody w Polsce • ochrona przyrody w moim miejscu zamieszkania • znaczenie walorów dziedzictwa przyrodniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ człowieka na środowisko na przykładzie globalnego ocieplenia • podaje cele ochrony przyrody • wskazuje na mapie i charakteryzuje parki narodowe w Polsce • podaj przykłady innych form ochrony przyrody, wskazuje formy ochrony przyrody w swojej okolicy 	IX. 13 IX. 14	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 109 - 115 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapa parków narodowych w Polsce, fotografie, ilustracje, filmy przedstawiające parki narodowe w Polsce</i>
19.	<i>Powtórzenie wiadomości dział 2 tematy 6-12. Sprawdzian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		IX.6 - IX.14 XI.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 116 - 121 • zeszyt ćwiczeń, s.
DZIAŁ 3. Ludność Polski					
20.	Liczba i rozmieszczenie ludności	<ul style="list-style-type: none"> • liczba ludności w Polsce i jej zmiany • rozmieszczenie ludności w Polsce • gęstość zaludnienia w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie map tematycznych oraz danych statystycznych omawia zmiany liczby ludności w Polsce na tle świata i Europy • omawia gęstość zaludnienia w Polsce, oblicza gęstość zaludnienia w Polsce • wskazuje czynniki wpływające na osiedlanie się ludności 	X.1 X.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 126 - 130 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>dane statystyczne, np. na stronie GUS</i>
21.	Migracje	<ul style="list-style-type: none"> • migracje zagraniczne Polaków • saldo migracji • przyczyny i skutki migracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia podstawowe pojęcia dotyczące migracji • oblicza saldo migracji • omawia rodzaje migracji 	X.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 131 - 136 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>dane statystyczne, np. na stronie migracje.gov.pl</i>

			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce • na podstawie wykresów i danych statystycznych omawia migracje w Polsce w latach 1990-2023 		
22.	Przyrost naturalny	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany w przyroście naturalnym ludności w Polsce i w wybranych krajach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza przyrost naturalny i jego współczynnik • na podstawie wykresów i danych statystycznych, omawia zmiany przyrostu naturalnego w Polsce na tle krajów Europy • wyjaśnia przyczyny niskiego przyrostu naturalnego 	X.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 137 - 141 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>dane statystyczne, np. na stronie GUS</i>
23.	Przyrost rzeczywisty	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany w przyroście rzeczywistym ludności w Polsce i w wybranych krajach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza przyrost rzeczywisty i jego współczynnik • na podstawie wykresów i danych statystycznych, omawia zmiany przyrostu rzeczywistego w Polsce na tle krajów Europy • wyjaśnia pojęcia dzietność oraz średnia długość trwania życia 	X.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 142 - 146 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>dane statystyczne, np. na stronie GUS</i>
24.	Zróżnicowanie płci i wieku	<ul style="list-style-type: none"> • piramida płci i wieku w Polsce • starzenie się społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje z piramidy płci i wieku • podaje skutki starzenia się społeczeństwa • omawia prognozy demograficzne dla Polski 	X.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 147 - 151 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>dane statystyczne, np. na stronie GUS</i>

25.	Zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe	<ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia : mniejszość narodowa, etniczna, grupy etniczne • wymienia oraz charakteryzuje mniejszości etniczne i narodowościowe w Polsce • na podstawie mapy tematycznej omawia rozmieszczenie mniejszości w Polsce • na podstawie wykresów oraz danych statystycznych, charakteryzuje zróżnicowanie wyznaniowe w Polsce 	X.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 152 - 158 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>dane statystyczne, np. na stronie GUS</i> • <i>filmy, ilustracje obrazujące zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe w Polsce</i>
26.	<i>Powtórzenie wiadomości tematy 1-6. Sprawdzian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		X.1-X.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 159 - 164 • zeszyt ćwiczeń, s.
27.	Urbanizacja	<ul style="list-style-type: none"> • urbanizacja w Polsce i w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia urbanizacja, wskaźnik urbanizacji • podaje cechy sieci osadniczej w Polsce • porównuje warunki życia na wsi i w mieście • na podstawie map i danych statystycznych, omawia wielkość wskaźnika urbanizacji w Polsce na tle innych krajów Europy • omawia proces urbanizacji na konkretnych przykładach 	X.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 168 - 171 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>filmy, fotografie przedstawiające rozwój miast, zmiany jakie zachodzą wraz z urbanizacją</i>

28.	Miasta	<ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce • typy aglomeracji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy, omawia rozmieszczenie miast w Polsce • wskazuje największe miasta pod względem powierzchni i liczby mieszkańców • omawia typy aglomeracji i podaje przykłady 	X.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 172 - 176 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>filmy, fotografie przedstawiające różne miasta i wsie w Polsce</i>
29.	Rozwój największych miast	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny rozwoju największych miast w Polsce • związki między rozwojem dużych miast a zmianami w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu, stylu zabudowy oraz struktury ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa • wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia czynniki rozwoju i funkcje miast • charakteryzuje strefę podmiejską i wyjaśnia przyczyny jej rozwoju • na podstawie map i danych statystycznych omawia migracje wewnętrzne i ich wpływ na rozmieszczenie ludności na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego • podaje przyczyny i skutki wyludniania niektórych obszarów w Polsce 	X.8 XI.3 XI.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 177 - 183 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>filmy, fotografie przedstawiające różne miasta i wsie w Polsce</i>

30.	<i>Powtórzenie wiadomości tematy 7-9. Sprawdzian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		X.8 XI.3 XI.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 184 - 187 • zeszyt ćwiczeń, s.
-----	--	--	--	---------------------	--

Dział 4. Gospodarka Polski					
31.	Warunki rozwoju rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest rolnictwo i jakie pełni funkcje • na podstawie map tematycznych omawia warunki (przyrodnicze i pozaprzyrodnicze) rozwoju rolnictwa w Polsce 	X.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 192 - 196 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapy tematyczne Polski</i>
32.	Produkcja rolnicza	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw i chowu zwierząt w Polsce oraz ich znaczenie gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie map tematycznych, omawia rozmieszczenie głównych upraw w Polsce • na podstawie map tematycznych, omawia rozmieszczenie chowu zwierząt w Polsce • wyjaśnia znaczenie gospodarcze upraw i chowu zwierząt w Polsce 	X.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 197 - 202 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>mapy tematyczne Polski</i> • <i>eksponaty przyrodnicze np. różne rodzaje zbóż</i>

33.	Rozwój przemysłu	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia na przykładzie konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przemysł i jakie pełni funkcje • omawia cechy gospodarki przed rokiem 1989 i po nim • omawia przemiany przemysłu w konurbacji górnośląskiej i aglomeracji łódzkiej • wymienia największe polskie firmy przemysłowe • wykazuje zmiany w strukturze zatrudnienia na przykładzie konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	X.11 XI.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 203 - 208 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>fotografie, filmy ukazujące polski przemysł przed rokiem 1989 r.</i> • <i>fotografie, przykładowe produkty współczesnych polskich firm przemysłowych</i>
34.	Energetyka	<ul style="list-style-type: none"> • podział na odnawialne i nieodnawialne źródła energii • warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych • wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest struktura produkcji energii • wyjaśnia, czym są odnawialne i nieodnawialne źródła energii • na podstawie wykresów i danych statystycznych omawia zmiany w strukturze produkcji energii w Polsce • omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze, wpływające na rozwój energetyki w Polsce • omawia zróżnicowanie polskiej energetyki na przykładzie województwa łódzkiego oraz pomorskiego • <i>omawia kierunek zmian w energetyce przyjęty przez Unię Europejską</i> 	XI.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 209 - 216 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>dane statystyczne dotyczące produkcji energii w Polsce i w Europie</i>

		<p>pomorskiego i łódzkiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierunek zmian w energetyce przyjęty przez Unię Europejską 			
35.	Usługi	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje usług w Polsce • związek między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest sektor usług i jakie pełni funkcje • na podstawie wykresów i danych statystycznych analizuje obrót w handlu towarowym Polski • charakteryzuje wybrane usługi w Polsce • na podstawie mapy tematycznej charakteryzuje infrastrukturę transportową w Polsce • omawia wpływ transportu morskiego na rozwój przemysłu i usług w Trójmieście 	X.12 XI.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 217 - 224 • zeszyt ćwiczeń, s. • mapy tematyczne
36.	Struktura zatrudnienia ludności	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju kraju • różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i wybranych państwach europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest struktura zatrudnienia • wyjaśnia zależność między strukturą zatrudnienia a poziomem rozwoju kraju • omawia zmiany struktury zatrudnienia ludności w Polsce na przestrzeni lat • na podstawie wykresów i danych statystycznych, porównuje strukturę zatrudnienia w Polsce i w wybranych krajach Europy 	X.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 225 - 228 • zeszyt ćwiczeń, s. • dane statystyczne

37.	<i>Powtórzenie wiadomości – tematy 1-6. Sprawdzian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		<p>X.7 X.9-X.12 XI.2 XI.5 XI.6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 229 - 234 • zeszyt ćwiczeń, s.
38.	Walory turystyczne	<ul style="list-style-type: none"> • walory turystyczne Polski • wpływ turystyki na rozwój społeczno-gospodarczy kraju • wpływ walorów przyrodniczych Pobrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest turystyka i jakie są jej typy • wyjaśnia, czym są walory turystyczne • wymienia walory turystyczne Polski • wyjaśnia wpływ turystyki na rozwój społeczno-gospodarczy kraju • omawia walory turystyczne Pobrzeża Bałtyku oraz Małopolski 	<p>X.13 XI.7</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 238 - 244 • zeszyt ćwiczeń, s. • filmy, fotografie ukazujące walory turystyczne Polski
39.	Obiekty na liście światowego dziedzictwa UNESCO	<ul style="list-style-type: none"> • wybrane obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości położone w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest ONZ oraz UNESCO • wskazuje na mapie oraz charakteryzuje polskie obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości w Polsce 	<p>X.13</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 245 - 250 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>filmy, fotografie ukazujące obiekty z Listy UNESCO w Polsce</i>

40.	Sukcesy Polski w świecie	<ul style="list-style-type: none"> • przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rozwój Polski po roku 1989. • wyjaśnia, czym jest PKB i omawia zmiany wartości tego wskaźnika gospodarczego w Polsce na przestrzeni lat • podaje przykłady osiągnięć Polaków w świecie w ostatnich latach • wymienia przykłady polskich firm, które osiągnęły sukces na arenie międzynarodowej 	X.14	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 251 - 255 • zeszyt ćwiczeń, s. • filmy, fotografie, produkty znanych polskich firm
41.	<i>Powtórzenie wiadomości – tematy 7-9. Sprawdzian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		X.13 X.14 XI.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 256 - 259 • zeszyt ćwiczeń, s.

DZIAŁ 5. Mała ojczyzna

42.	Własny region i mała ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • położenie własnego regionu geograficznego na mapie Polski • główne cechy środowiska przyrodniczego regionu • główne cechy gospodarki regionu na podstawie wyszukanych danych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie i charakteryzuje własny region geograficzny • wymienia źródła informacji o własnym regionie • korzysta z Banku Danych Lokalnych GUS • charakteryzuje środowisko przyrodnicze własnego regionu • na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych omawia główne cechy gospodarki własnego regionu 	XII.1 XII.2 XII.3 XII.6 XIII.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 262 - 267 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>Źródła GUS dotyczące własnego regionu</i>
-----	-------------------------------	--	---	--	--

		<p>statystycznych i map tematycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu • określenie obszaru utożsamianego z własną „małą ojczyzną” jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu • określa obszar utożsamiany z własną „małą ojczyzną” jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym 		
43.	Zwiedzanie i promocja małej ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentowanie w wybranej formie walorów własnego regionu • projektowanie trasy wycieczki krajoznawczej po własnym regionie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje różne źródła informacji o swoim regionie w celu projektowania i zaprezentowania walorów tego obszaru • zna etapy projektowania wycieczki krajoznawczej, potrafi się do niej przygotować 	XII.4 XII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 268 - 273 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>różne źródła informacji własnym regionie</i>
44.	Mała ojczyzna jako miejsce zamieszkania	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie w terenie głównych obiektów decydujących o atrakcyjności „małej ojczyzny” • przedstawienie w wybranej formie 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie obserwacji terenowych oraz różnych źródeł informacji, opisuje swoje miejsce zamieszkania pod względem atrakcyjności tego obszaru jako miejsca zamieszkania i działalności gospodarczej 	XIII.2 XIII.3 XIII.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik, s. 274 - 276 • zeszyt ćwiczeń, s. • <i>różne źródła informacji własnym regionie</i>

		<p>atrakcyjność „małej ojczyzny” jako miejsca zamieszkania i działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektowanie na podstawie własnych obserwacji terenowych działań służących zachowaniu walorów środowiska geograficznego oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje propozycje zmian, mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz zachowanie walorów środowiska geograficznego własnego regionu 		
45.	<p><i>Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>utrwalenie wiadomości</i> • <i>ocena osiągnięć uczniów</i> 		<p>XII.1-XII.6 XIII.1-XIII.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>podręcznik, s. 277 - 278</i> • <i>zeszyt ćwiczeń, s.</i>